

Raadsvoorstel

Raadsvergadering Debat en Beslút	: 20 december 2023
Petear	: 06 december 2023
Agendapunt	: 2.4/3.4
Nummer	: 2023/
Datum voorstel	: 02 november 2023
Onderwerp	: aanvraag 1 ^e fase omgevingsvergunning energie opslag systeem (tijdelijk voor 30 jaar) bij zonnepark Lemsterhoek nabij industrieterrein Lemsterhoek te Lemmer
Zaaknummer	: Z.715061
Portefeuillehouder	: de heer C. van Hes

Voorstel:

1. De ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven ten behoeve van de verlening van de 1^e fase omgevingsvergunning ex artikel 2.12, lid 1 onder a, onder 3° van de Wabo voor het realiseren van een energie opslag systeem (tijdelijk voor 30 jaar) bij zonnepark Lemsterhoek nabij industrieterrein Lemsterhoek te Lemmer.
2. De procedure te voeren conform het raadsbesluit van 30 maart 2016, dat inhoudt: de ontwerpverklaring van geen bedenkingen is tevens een definitieve verklaring van geen bedenkingen indien er geen zienswijzen zijn ingediend.

Inleiding

Op 27 juli 2022 is een aanvraag omgevingsvergunning 1^e fase ingediend voor het realiseren van een energie opslag systeem (tijdelijk voor 30 jaar) bij het zonnepark Lemsterhoek nabij bedrijventerrein Lemsterhoek te Lemmer. De aanvraag betreft alleen een aanvraag voor het ruimtelijke deel. De vergunning voor de activiteit bouwen zal later ingediend worden. Dit heeft te maken met het op dat moment best beschikbare opslag systeem. Elk systeem heeft zijn eigen eigenschappen en opstelling. In deze vergunning zal alleen het gebruik en de locatie mogelijk gemaakt worden.

Een energie opslag systeem (EOS) bestaat uit megapacks (units waarin lithium-ion batterijpakketten zijn verwerkt) met de bijbehorende transformatoren. Het benodigde terrein voor het EOS heeft in totaal een oppervlakte van ongeveer 2.000 m², de opstelling van bouwwerken binnen dit gebied kan variëren, afhankelijk van de uiteindelijke leverancier die gekozen wordt. Het totale gebied dat heringericht wordt (inclusief landschappelijke inpassing) heeft een oppervlak van circa 4.000 m².

Het plan is in strijd met het geldende bestemmingsplan “Lemsterhoek”. De gronden zijn bestemd voor ‘Agrarisch – Cultuurgrond’. Binnen deze bestemming is de oprichting van een EOS niet toegestaan.

De vergunning kan alleen worden verleend met een uitgebreide voorbereidingsprocedure. In dit voorstel treft u de argumenten aan om medewerking te verlenen aan dit plan.

Beoogd resultaat

Het opstarten van de uitgebreide voorbereidingsprocedure met de ter inzage legging van de ontwerp-omgevingsvergunning en de ontwerp-vvvgb. Dit met het doel de omgevingsvergunning te verlenen.

Argumenten, risico's en eventuele beheersmaatregelen

1.1 Voldoet aan een goede ruimtelijke ordening

De aanvraag 1^e fase omgevingsvergunning voor realiseren van een energie opslag systeem (tijdelijk voor 30 jaar) bij het zonnepark Lemsterhoek nabij bedrijventerrein Lemsterhoek te Lemmer voldoet aan de daaraan gestelde eisen en voldoet aan een goede ruimtelijke ordening.

1.2 locatiekeuze EOS nabij zonnepark

Het energie opslag systeem (EOS) is gesitueerd direct bij het reeds gerealiseerde zonnepark Lemsterhoek. Zonneparken zijn een geschikte locatie voor het plaatsen van een EOS. Op deze locaties zijn aansluitingen op het elektriciteitsnetwerk beschikbaar die ook gebruikt kunnen worden voor een EOS. De onvoorspelbare elektriciteitsproductie van het zonnepark kan opgevangen worden, waardoor voorkomen wordt dat opgewekte energie verloren gaat.

De bouwlocatie is tot stand gekomen op basis van relevante milieu- en omgevingsaspecten, waarbij de aspecten landschappelijke inpassing en veiligheid doorslaggevend zijn geweest. Deze locatie is namelijk voor de brandweer goed bereikbaar en heeft geen landschappelijke impact die waarneembaar is vanuit het omliggende recreatiegebied (wandel- en fietspad op de dijk).

1.3 Huidig gebruik van de gronden en de omliggende gronden

Het plangebied is in het geldende bestemmingsplan aangewezen als 'Agrarisch – Cultuurgrond'. De gronden hebben een gebiedsaanduiding welke het college de mogelijkheid biedt om de bestemming te wijzigen naar bedrijventerrein. Deze vraag ligt nu niet voor.

Het gebruik van de gronden was grasland voor het nabij gelegen agrarisch bedrijf op het adres Plattedijk 63 te Lemmer. De agrariër heeft deze gronden niet meer agrarisch in gebruik. Het agrarisch bedrijf heeft de meeste gronden nabij industrieterrein verpacht. Hier is reeds een zonnepark van 25 hectare op gebouwd.

Een deel van de gronden in de buurt van de EOS welke nog een 'Agrarisch – Cultuurgrond' bestemming hebben zijn in eigendom van een projectontwikkelaar welke hiermee het voornemen heeft om het industrieterrein uit te breiden. Er is met het college een intentieovereenkomst gesloten om de ontwikkeling naar bedrijventerrein te gaan onderzoeken. De projectontwikkelaar is op de hoogte van de aanvraag voor de EOS.

1.4 invulling van het plangebied

In het plangebied worden megapacks geplaatst waarin batterijpakketten zijn verwerkt. Ieder megapack heeft een eigen koelinstallatie. Op het terrein staan daarnaast nog transformatoren en een container voor opslag van materialen. Het is nog niet bekend welke leverancier de batterijpakketten en transformatoren gaat leveren. Op basis van beste beschikbaarheid zal bij vergunningverlening een leverancier worden gekozen. Afhankelijk hiervan kan het formaat en de opstelling van de batterijpakketten en transformatoren nog verschillen. In alle gevallen blijft de opzet in hoofdlijnen gelijk; centraal in het gebied is een terrein toegankelijk en rondom de opstelplaats wordt voorzien in een haag om de batterijpakketten, transformatoren en opslagcontainer landschappelijk in te passen. Bij alle varianten is de locatie volledig onbemand, geautomatiseerd en wordt deze op afstand gemonitord. Het terrein is verder volledig afgesloten met een hekwerk. Middels een 2^e fase vergunning zal uiteindelijk de precieze invulling vergund worden.

1.5 netcongestie en EOS

Het is reeds bekend dat het elektriciteitsnetwerk tegen haar capaciteitsgrenzen aanloopt. De gebruikelijke oplossing voor dit knelpunt betreft het opwaarderen van het lokale netwerk. Dit is echter erg kostbaar en tijdrovend. EOS kunnen op lokaal niveau bijdragen bij het oplossen van capaciteitsproblemen in het elektriciteitsnetwerk. EOS zorgen daarbij voor meer stabiliteit en kunnen hernieuwbare energie een meer integrale plek in de keten bezorgen. Zo kan de EOS onverwachte consumptie pieken opvangen en op deze manier meer aansluit capaciteit creëren. Daarnaast kan door het gedeeltelijk opladen gedurende de dag en het verschuiven van de geproduceerde energie naar een later moment op de dag de negatieve effecten van hernieuwbare energie productie gecompenseerd worden. Hiermee wordt een lagere belasting van het netwerk bereikt en kan meer consumptie en duurzame energie productie op het elektriciteitsnetwerk worden aangesloten.

1.6 Tennet en Liander

Globaal gesproken wordt de energietransitie momenteel vertraagd door een tekort van flexibiliteit in het elektriciteitsnetwerk. Wind en zon worden regelmatig afgeschakeld, dit komt omdat erop dat moment een overschot aan elektriciteit is. Vervolgens moet er een gascentrale op de waakvlam staan voor het geval een terughetval in hernieuwbare elektriciteit is en er acute elektriciteit nodig is.

Op landelijk niveau zijn de sturingsmechanismen gereed en in werking om met batterijen dit probleem te verminderen. De mechanismen om lokaal actief het elektriciteitsnetwerk te ontlasten zijn nog in de maak, deze mechanismen worden vorm gegeven door de ACM, netbeheer Nederland en de nationale overheid. Tennet heeft het belang van opslag onderschreven. Ze geven aan dat de batterij een belangrijke rol gaan vervullen in de energietransitie. Liander is non-discriminatoir. Kort gezegd betekent dit dat Liander iedere klant op dezelfde manier behandelt. Er wordt dus geen onderscheid gemaakt tussen partijen die een aansluiting op het net van Liander wensen. Dat kan zijn een contract voor afname van elektriciteit, een zonne- of windpark voor opwek van elektriciteit of een batterij. Door de rol van Liander in het energie ecosysteem kunnen zij hier dus geen stelling in nemen. Wel is met Liander een specifiek aansluitingscontract uitgewerkt voor batterijen, een zogenoemd Capaciteit Beperkend Contract (CBC). Dit contract zorgt ervoor dat de batterij Liander niet kan hinderen en door de overlap tussen de behoeften van het nationale elektriciteitsnetwerk en het lokale elektriciteitsnetwerk zal deze batterij voor nu actief Liander ondersteunen. Hierdoor zal de batterij een positieve impact hebben op het netwerk van Liander.

1.7 Het plan is in overeenstemming met de Provinciale Verordening Romte

In de Provinciale verordening is onderscheid gemaakt tussen de begrippen bestaand stedelijk gebied en landelijk gebied. Voor bestaand stedelijk gebied geldt dat er een grotere mate van beleidsvrijheid bestaat wat betreft de ruimtelijke ordening dan in het landelijk gebied. De EOS is gesitueerd binnen bestaand stedelijk gebied.

Artikel 10.1.1 lid 2 onder b. van de Provinciale verordening is van toepassing op EOS in die zin dat deze een wezenlijke bijdrage bieden aan de betrouwbaarheid van duurzame energie en leveren daarmee een bijdrage aan een gunstig economisch klimaat.

1.8 Het plan is in overeenstemming met het gemeentelijk beleidskader Sinnefjilden 2020

In het geldende beleidskader Sinnefjilden 2020 is de voorkeur aangegeven aan het realiseren van zonneparken die goed aansluiten op het energienetwerk. Enerzijds om zorg te dragen voor een meer betrouwbare energievoorziening tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten. Anderzijds om zo efficiënt mogelijk om te gaan met het elektriciteitsnetwerk gezien de beperkte beschikbare capaciteit.

De aanwezigheid van opslagmogelijkheden en de investering in opslagcapaciteit zijn daarnaast belangrijke factoren. De situering van zonneparken in de nabijheid van de verdeelstations, de grotere verstedelijkte gebieden en infrastructuur zorgt voor de meest gunstige relatie tussen de opweklocatie en de distributie en opslag van energie. Het Zonnepark te Lemsterhoek beschikt al over de relevante aansluitingen. De onderhavige aanvraag betreft een aanvulling op dit park met betrekking tot een stabilisatieslag in de levering van door de zon opgewekte elektriciteit aan het lokale net.

1.9 Instandhoudingstermijn van 30 jaar

De EOS is ten dienste van het aanwezige zonnepark. Conform het gemeentelijk beleidskader Sinnefjilden 2020 zal het gebruik van het zonnepark maximaal 30 jaar duren. De instandhoudingstermijn loopt in ieder geval af binnen 30 jaar na ingebruikname van het zonnepark. De gebruikte locatie valt na 30 jaar weer terug in haar oorspronkelijke functie. Bij het opruimen van het zonnepark zal de EOS ook verwijderd moeten worden.

1.10 gevaren en overlast voor de omgeving

In de aanvraag voor de 2e fase vergunning zal de daadwerkelijke invulling onderzocht worden. Op systeem- en inrichtingsniveau moet gewerkt worden conform PGS37-1 regelgeving die van toepassing is op energieopslagsystemen. De PGS37-1 is een Nederlandse normering die veel specifieke richtlijnen geeft op het niveau van het gehele batterij park. Per fabrikant zijn verschillende manieren van brandpreventie, brandbeveiliging en brandbeheersing en -bestrijding. De veiligheidsregio zal ons adviseren bij de aanvraag 2e fase vergunning. In samenwerking met de veiligheidsregio en de initiatiefnemer zal een uitgewerkt noodplan opgesteld worden tijdens de 2e fase aanvraag.

De EOS bevat een koelsysteem dat leidt tot een geluidsemissie. Op basis van een recent akoestisch onderzoek is gebleken dat geluid geen belemmering is voor een goede ruimtelijke ordening.

1.11 Economische effecten uitbreidingsmogelijkheden van Lemsterhoek

Het nieuw te ontwikkelen bedrijventerrein te Lemsterhoek zal zich op minstens 125 meter afstand van de batterijlocatie bevinden, dit is namelijk de afstand vanaf de rand van het perceel tot aan de energieopslagsystemen. Daar omheen liggend is het te ontwikkelen bedrijventerrein. Vanuit veiligheidsregelgeving (PGS 37-1) mogen batterijen op een kortere afstand geplaatst worden van gebouwen. In de literatuur wordt een minimale veilige werkafstand van 23 m aanbevolen. De EOS heeft dus geen gevolgen voor een eventuele uitbreiding van het bedrijventerrein voor bedrijven. De EOS zou wel gevolgen kunnen hebben voor eventuele bedrijfswoningen op het nieuw te ontwikkelen bedrijventerrein.

Wat betreft economische gevolgen zouden de batterijen juist een toegevoegde waarde kunnen bieden aan nieuwe bedrijvigheid. Als gevolg van de bufferende werking van de batterijen op het aangelegen zonnepark, kunnen de batterijen een positieve impuls geven aan beschikbare aansluitingen van de netbeheerder Liander voor het bedrijventerrein.

1.12 Toekomstige recreatieve route over/langs de IJsselmeerdijk.

De locatie van de EOS is gelegen tussen het zonnepark en het bedrijventerrein. Hierdoor is de impact op de cultuurhistorische-, recreatieve- en natuurwaarden minimaal. De batterijen zijn zo ingepast dat ze wegvallen in de polder tussen het zonnepark en het bedrijventerrein. Daarnaast wordt de locatie landschappelijk ingepast.

2 Verklaring van geen bedenkingen

Op grond van het bepaalde in artikel 6.5 (paragraaf 6.2) van het Besluit omgevingsrecht (Bor) wordt een omgevingsvergunning ex artikel 2.12, lid 1 onder a, onder 3° van de Wabo niet verleend dan nadat u heeft verklaard hier geen bedenkingen tegen te hebben (vvgb) heeft. De verklaring kan slechts worden geweigerd in het belang van een goede ruimtelijke ordening. Indien de ontwerp-vvgb niet wordt gegeven en dus geweigerd moet de omgevingsvergunning worden geweigerd.

Beleid- en regelgeving

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Wet ruimtelijke ordening, Besluit ruimtelijke ordening, verordening Romte Fryslân 2014 en beleidskader Sinnefjilden 2020 gemeente de Fryske Marren.

Financiën

Geen. Bij de aanvraag omgevingsvergunning zal een planschadeovereenkomst afgesloten worden.

Duurzaamheid

De onvoorspelbare elektriciteitsproductie van het zonnepark zal opgevangen worden, waardoor voorkomen wordt dat opgewekte energie verloren gaat. Ook zal de EOS onverwachte consumptie pieken opvangen en op deze manier meer aansluit capaciteit creëren. Hiermee wordt een lagere belasting van het netwerk bereikt en kan meer consumptie en duurzame energie productie op het elektriciteitsnetwerk worden aangesloten.

Overheidsparticipatie

Het huidige zonnepark is met behulp van een participatie traject opgestart. De EOS betreft een aanvulling op dit zonnepark. De omgeving is onlangs middels een brief van de initiatiefnemer op de hoogte gesteld van de EOS. Omwonden/ondernemers kunnen bij vragen/opmerkingen rechtstreeks bij de initiatiefnemer terecht. Er heeft zich nog niet iemand gemeld die bezwaren heeft tegen deze ontwikkeling. Verder zal de aanvraag worden gepubliceerd zodat belanghebbenden hun zienswijzen en/of bezwaren kunnen aangeven. Ook dient de gemeenteraad een verklaring van geen bedenkingen af te geven.

Communicatie

De (ontwerp)vvgb maakt deel uit van de ontwerp-omgevingsvergunning. De stukken liggen in de uitgebreide voorbereidingsprocedure dan ook tegelijkertijd ter inzage voor zes weken. Zowel tegen de ontwerp-omgevingsvergunning als de (ontwerp)vvgb kan een zienswijze door een ieder worden ingediend. Na besluitvorming door u over de vvgb kunnen de stukken ter inzage worden gelegd.

De ter inzage legging wordt bekend gemaakt in het digitale Gemeenteblad. Op de website is een link opgenomen die de burger doorverwijst naar www.officielebekendmakingen.nl. Hier zijn de publicaties terug te vinden. Ook wordt de ontwerp-omgevingsvergunning op www.ruimtelijkeplannen.nl geplaatst (inclusief (ontwerp)vvgb). Tevens liggen ze fysiek op de servicepunten ter inzage.

Instantie als het Wetterskip, Provincie en overige adviespartners worden in kennis gesteld van de ter inzage.

Vervolg en evaluatie

Na het afronden van de ontwerpfase wordt de aanvraag omgevingsvergunning ter definitieve besluitvorming aan het college voorgelegd. Bij geen zienswijzen is de ontwerp-vvgb tevens de definitieve vvgb. Dit heeft u op 30 maart 2016 besloten. Het college kan dan direct tot besluitvorming overgaan. Wanneer wel zienswijzen worden ingediend moet u deze afwegen bij het afgeven van de definitieve vvgb. Daarna kan het college besluiten over het afgeven van de omgevingsvergunning.

Indien u de ontwerp-vvgb niet afgeeft en dus weigert, moet tevens de uitgebreide voorbereidingsprocedure worden gevolgd. Ook dan moet de ontwerp-vvgb en de ontwerp omgevingsvergunning (weigering) voor zes weken ter inzage.

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken

1.	231102	CA	EOS Lemsterhoek	Z.715061
2.	231102	RV	EOS Lemsterhoek	Z.715061
3.	231102	RB	EOS Lemsterhoek	Z.715061
4.	231102	Bijlage 1	Ontwerp omgevingsvergunning EOS Lemsterhoek	Z.715061
5.	231102	Bijlage 2	Ruimtelijke onderbouwing+overige stukken EOS Lemsterhoek	Z.715061
6.	231102	Bijlage 3	Brief naar omgeving EOS Lemsterhoek	Z.715061

Burgemeester en wethouders van De Fryske Marren,

gemeentesecretaris,
Ditta Cazemier

burgemeester,
Fred Veenstra